

§ 173

Lausunto lupa- ja valvontavirastoa koskevaan valtioneuvoston asetukseen

VSLDno-2025-466

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi

Valtioneuvosto hyväksyi yleisistunnossa 25.9.2025 valtioneuvoston asetuksen Lupa- ja valvontavirastosta (896/2025) tulemaan voimaan 1.1.2026. Asetuksen antamisen aikataulusta johtuen siihen esitettiin tuossa vaiheessa yleisluonteista sääntelyä alueellisista valmiustoimikunnista. Nyt lausunnotte toimitettu ehdotus tarkentaisi tätä sääntelyä ja myös sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Lausuntopyyntö koskee erityisesti Lupa- ja valvontavirastosta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 § muuttamista/tarkentamista liittyen alueellisten valmiustoimikuntien kokoonpanoon.

Kokoonpano 5§

Alueellisella valmiustoimikunnalla on puheenjohtaja, jonka tulee olla viraston virkamies ja varapuheenjohtaja, jonka tulee olla valtion virkamies. Alueellisella valmiustoimikunnalla on tarpeellinen määrä muita jäseniä alueellisten erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti.

Alueellisessa valmiustoimikunnassa tulee olla jäsen:

- 1) hyvinvointialueilta;*
- 2) kunnista;*
- 3) Huoltovarmuuskeskuksesta;*
- 4) elinvoimaketuksista.*

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, Länsi-Suomen yhteistyöalueen valmiustoimikunnassa tulee olla jäsen Ahvenanmaan valtiovirastosta.

Alueellisessa valmiustoimikunnassa voi olla jäsenenä myös muiden viranomaisten ja järjestöjen edustajia, maakunnallisten varautumisen yhteistyöryhmien edustajia ja muita alueen toimijoita.

Lausuntopyyntöissä on pyydetty lausumaan erityisesti siitä, onko alueellisten valmiustoimikuntien jäsenistä säädettävä tarkemmin ja vastaako luonnosesitys jäsenistötarpeisiin.

Valtiovarainministeriö ja sisäministeriö pyytävät jakelussa mainittuja lähettämään lausuntonsa viimeistään 14.11.2025 sisäministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.sm@gov.fi. Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/18970 /2024

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää antaa pyydetystä asiasta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että asetusmuutos selkeyttää ja tarkentaa alueellisen valmiustoimikunnan kokoonpanoa. Varsinais-Suomen liitto katsoo kuitenkin, että maakuntien liittojen edustus olisi varmistettava asetustasoisesti jokaisessa alueellisessa valmiustoimikunnassa

Maakuntien liittojen rooli ja tehtävät kytkeytyvät monilta osin valmiustoimikuntien tehtäväkenttään ja nykyiselläänkin monissa maakunnissa on valmiustoimikuntiin nimetty maakunnan liiton edustaja.

Maakuntien liitot ovat lakisääteinen kuntayhtymä, jossa kaikkien maakunnan kuntien tulee olla jäsenenä. Maakunnat hoitavat lakisääteisiä tehtäviä niin aluesuunnittelun (maakuntakaavoitus) kuin aluekehittämisen ja strategisen suunnittelun osalta. Viime vuosina valmius, varautumis- ja turvallisuusasiat nousseet kaikkien maakuntien tehtävälistalle.

Alueellisen varautumisen ja valmiuden näkökulmasta on kriittistä, että toimivat yhteistoiminnan alustat ovat kattavia. Häiriötilanteissa väestön tavoittaminen ja palveluiden turvaaminen edellyttävät saumatonta yhteistyötä viranomaisten, hyvinvointialueen ja kuntien kesken.

Kumppanuustoimintaan perustuva maakunnan liiton yhteistyö kuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten kanssa luo vahvat verkostot, jotka edesauttavat myös alueellisten valmiustoimikuntien työtä. Ne ovat myös merkittäviä alueellisen tiedon kokoajia sekä informaation- ja ennakointitiedon tuottajia. Tehtäviensä ja roolinsa kautta maakuntien liitot voivat toimia myös kuntien yhteisenä äänenä erityisesti sellaisissa maakunnissa, joissa peruskuntien määrä on suuri.

Koska laissa määritellyt yhteistyöalueet kattavat kukin useita maakuntia ja lukuisan määrän kuntia on toiminallisesti myös tehokasta ja perusteltua, että yhteistyöalueen kuntia voisi esimerkiksi yhdessä keskuskaupungin kanssa edustaa alueen erityispiirteet ja tarpeet hyvin tuntevat maakunnan liitot. Esimerkiksi Länsi-Suomen yhteistyöalue muodostuu kolmesta maakunnasta (Varsinais-Suomi, Satakunta ja Pohjanmaa) edustaen yhteensä 58 kuntaa. Maakunnan liiton virallinen, asetustasolla määritelty asema valmiustoimikunnassa varmistaisi osaltaan alueellisen tuntemuksen ja yhteyden laajaan kuntakenttään.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhakukielto

§173

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.